

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ

Ա. ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ 6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1896

ԹԻԻ 25

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ներկայ 1896 տարեդրամի
Պաշխարիոյ համար տարեկան 8 ֆր
" " 1/2 " 4 "
" " 1/4 " 2 "
Արտատպանի համար " 10 "
" " 1/2 " 5 "
Կանխիկ վճարելի

Համակիրս հայրենի խրատի հետեւեալ հարցով
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐԱՎՈՒՆԿ ԼՐԱԳՐՈՅ ԿԱՌԱՄԱՐՈՒ
Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
ետ լին զրկուշիք եւ յարկար դառ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին անբողոքի կամ մատմար.
Շանուշիւնց տողը 20 տարեկ.
երեքին աւելի անգամներու համար
20 առ 100 գեղջ կը լինի:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

L'Arménie քաղաքի խմբագրութեան
Տիար Մինաս Չորազ կը խնդրէ որ
թիւքական գաղափարները պատ-
ճառաւ այրեալացած հայուհիները եւ
որբացած երկուսն հայ մանուկներ
իրեն տեղեկագրեն իրենց անուն,
ծննդավայր, տարիք, առողջական
վիճակ, եւն, որպէսզի ջանայ ձրի
ընդունել տալ զանոնք անգլիական
բարեգործական հաստատութեան
մը մէջ. Հասցէն է,
Minas Tchérax, 33 De Vere Gardens,
Londres, W.

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԱԶԳ

Մեր այն բազմաթիւ բաժնորդներ
որք ցարդ չեն վճարած տարեկան
բաժնեգինը կամ մէկ մասը միայն վը
ճարած են, թող հաճին մինչեւ նոյնի:
20 յրկել մեզ, ինչ որ կը պարտին
որպէս զի չի ստիպուինք աւելորդ
ծախքերու ենթարկուիլ, բաժնե-
գիններու դանձումը յանձնելով թըղ-
թատարական վարչութեան կամ
պուլիարական աղբ. Պանքային:

ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒՄՆԵՐՈՒ

ԽՆԴԻՐԸ

Եւրոպա որոշած է ստիպել Սուլ-
թանը բարենորոգումներ գործադ-
րելու. ահա այս է առաջիմ ժողո-
վրդային այնքան միջիններուն,
բողոքներուն, դիմումներուն եւ դի-
ւանագիտական անվերջ բանակցու-
թեանց եւ ճամբորդութեանց միակ
արդիւնքը ի նպատակ հայերու:
Եւրոպա կ'ուզէ թուրքիոյ մէջ ներ-
մուծել ոչ միայն այն բարենորո-
գումները, զոր դեպքանները անց-
եալ տարի ընդունել տուին Սուլ-
թանին, այլ եւ, ինչպէս Ֆրանսայի
արտաքին գործոց նախարարը յայ-
տարարեց, ուրիշ ամեն վարչական
փոփոխութիւն զոր կը պահանջեն
երկրին այժմեան պէտքերը:

Եթէ բարենորոգումները կարե-
նային իրօք գործադրուիլ, եթէ
ամեն տեսակ հալածանք եւ զրկանք
դադրէին հայերուն դէմ, քրիս-
տոնեայ եւ իսլամ հաւատարմութիւն
վայելէին միեւնոյն իրաւունքները,
եւ ամեն ցեղեր թուրքիոյ մէջ բաց
ասպարէզ գտնէին իրենց անտեսա-
կան, մոռուորական եւ այլ ընդու-
նակութեանց ազատ զարգացման
համար, Հայկական խնդիրը իր
գոյութեան պայմանները պիտի կոր-

նցնէր իրը՝ ճնշալի, հարածալի
եւ իր մարդկային ամենէն տարա-
կան իրաւունքներու համար կըռ-
ուող աղբի մը գատը եւ պիտի դառ-
նար լոկ քաղաքական անվարու-
թեան գտա մը, որուն պաշտպան
կանգնելու եւրոպական տէրութիւն-
ները ոչ պարտաւանդութիւն եւ ոչ
իրաւունք պիտի ունենային՝ հա-
տաւեալ միջազգային օրէնքներու
համաձայն:

Սակայն բարենորոգումները պի-
տի կրնան գործադրուիլ իրենց
վերջին իրական, ընդարձակ
նշանակութեամբ, պատասխանը չը
կրնար տարակաւական ըլլալ. ով
որ քիչ շատ մօտէն ուսումնասիրած
է թուրքիան, գիտէ թէ այնքան
շատ եւ զօրաւոր արգելքներ կան
բարենորոգումներու գործադրու-
թեան դէմ, որ նոյնիսկ Սուլթան
Համիտի ամենակարող կամքը ան-
կարող պիտի մնայ այդ արգելքնե-
րու առջեւ:

Այո՛, մարդկային կարողութեան
սահմանէն դուրս է յանկարծ փո-
փոխել ժողովրդի մը բարքերը,
գարաւոր աւանդութիւնները, ճըղ-
տումները եւ նախապաշարումները,
զորս ոչ մի օրէնսդիր իշխանու-
թիւն կրնայ անտես ընել, վաւերի
յայտնի է թէ ժողովրդային բար-
քերու անհամապատասխան օրէնք-
ներ մնաւած ծնունդներ են, կանխա-
դատապարտուած՝ ճնշման թղթեր
սեղմանը զատ բանի մը չծառայե-
լու, ինչ որ տեղի ունեցաւ այն լաւ
օրէնքներուն համար, որք ցարդ
հրատարակուեցան թուրքիոյ մէջ:

Եւրոպա կրնայ ստիպել Սուլ-
թանը որ բարենորոգումներ հրա-
տարակէ, բայց չկրնար գայն ստիպել
որ զանոնք գործադրէ, զի այդ վեր
է իր կարողութեանէն. ինչ տարբե-
րութիւն պիտի ունենան ուրեմն
այժմեան Սուլթանի հրատարակած
եւ հրատարակելիք օրէնքները իր
նախորդներուն խաթըր հիշմանուն-
ներէն եւ խաթըր չէրիֆներէն, որոնք
Պէրլինի գաշտադրին 64. յօդուածին
պէս՝ Հայերու վիճակը աւելի վատ-
թարացուցին քան բարւոքեցին:

Զո՛ւր ջան եւ անօգուտ վաստակ
է տէրութեանց գործը, եթէ իրենց
նպատակն է՝ առանց թուրք տարրին
տիրապետող ազգեցեցութեան դաշն-
լու եւ առանց քրիստոնեայ ցեղերու
վարկը բարձրացնելու, աշխատել
որ բարենորոգումները բոլորին Սուլ-
թանական հեղինակութիւնը եւ գոր-
ծադրութիւնը ներկայ թուրք վարչու-
թեան ձեռքով, որ հարազատ ծը-
նունդն ու ներկայացուցիչն է զար-
գացման, ազատական գաղափար-
ներու անընդունակ տիրող տարրին:

Այս այնքան տկներէ է որ չկրնար
վերադառնալ ըլլալ դիւանագիտութեան
տեսութեանէն, որք լաւ կը ճանչնան
թուրքն ու թուրքիան եւ համազ-
ուած են անշուշտ թէ ամենք ան-
կարող են ինքնին բարեփոխուելու:

Ռատի երբ ֆրանսա - որ ըսել
է նաեւ իսլամ - իր արտաքին
գործոց նախարարին բերնով պաշ-
տոնապէս կը յայտարարէ թէ Եւ-
րոպա որոշած է բարենորոգումները
գործադրել տալ, պէտք է ընդունիլ
որ դիւանագիտութիւնը կ'ամ'կուզէ
սովեցած խօսքերով հանգարտեցնել
ու քննարկել կոտորածներու տեսա-
րանքն յուզեալ եւրոպական հան-
րային կարծիքը, կամ, արմատա-
կան փոփոխութիւն մը ներմուծել
թուրք վարչութեան, անոր սղւայն
եւ ուղղութեան մէջ, զայն ենթար-
կելով միջազգային հսկողութեան
մը եւ անոր մէջ կարեւոր տեղ մը
յատկացնելով քրիստոնեայ, ձեռն-
հաս տարրին, որուն միայն կարելի
է վստահիլ բարենորոգումներու ան-
խաղախ եւ տեսական կիրառու-
թիւնը:

Եթէ ինդիւր միայն մարդասի-
րական ըլլար, մենք տխուր փոր-
ձառութիւններ հիմ' ունենալով,
պիտի միտէինք առաջին ենթա-
դրութիւնը ընդունելու: Սակայն
եւրոպական շահերը եւ թուրքիոյ
զոյրութեան պահպանութիւնը, որոյ
վրայ դիւանագիտները կը գուրգու-
րան այժմ, կը պահանջեն բացար-
ձակապէս որ կարգ ու կանոն ներ-
մուծուին երկրին գործերուն մէջ.
եւ այս կարելի է միայն, ինչպէս
ըսինք, քրիստոնեայ ժողովուրդնե-
րու նշանակալի թիւնը բարձրացնելով
եւ քրիստոնեայ տարրին ձեռքով նոր
ոգի եւ ուղղութիւն ներշնչելով այժ-
մեան թուրք վարչութեան:

Այս խնամով ըմբռնելու է թուր-
քիոյ մէջ եւրոպական հսկողութեան
մը հաստատութեան խնդիրը, զոր
եւրոպական մամուլը սկսաւ յուզել
վերջերս: Պաշտօնական անձնը դեռ
հրապարակաւ խօսք մը չըրին այս
խնդրոյ վրայ՝ հաւանականաբար
չվերադառնալ համար Սուլթանի
գիւրազգածութիւնը, զոր պէտք
ունին սիրաշահելու. նոքա խօսե-
ցան միայն բարենորոգումներու ան-
հրաժեշտ պէտքեր վրայ եւ ցարդ
կատարեալ լուծութիւն պահանջին ա-
նոնց գործադրութեան միջոցներուն
եւ կղանկիւն մասին, որք անտա-
րանայս այժմ տէրութեանց միջիւ-
րանայս պաշտպանողաբար են, եթէ
իրենց միակ նպատակը կը կրկնենք,
գեղեցիկ խօսքերով եւ խոստանալիք
գարձաւածներով հանգարտեցնել չէ
եւրոպական ազգերու վրդոված

խնդն ու հայ յեղափոխականները,
որք քիչ չեն խանդաւեր դիւանա-
գիտներու հանդիսաւորուն, ինչպէս
կ'երեւի Պ. Հանթօթի խօսքերէն:
Մօտիկ ազագան պիտի պարզէ
այս կէտն ալ:

ՅՐԱՆՍՍԿԱՆ ՄԱՍՈՒԼԸ

Բարենորոգման այն խոստում-
ներ, զոր ինքեանը ըրաւ ֆրանսա-
կան դեսպան Պ. Ֆամպոնի, հա-
փաւոր հանրապետական թերթե-
րու առիթ կուտայ ներդրուել յօ-
րինքու ֆրանսական դիւանագի-
տութեան համար եւ յայտարարելու
թէ Պ. Հանթօթ մեծ յաջողութիւն
մը ձեռք բերած է. կարծես թէ
բարենորոգումները արդէն գործա-
դրուել են ու բարօրութեան մէջ կը
լողան թուրքիոյ կրանալ բնա-
կիչները: Սակայն ֆրանսական լը-
րագիրներու այս յայտարարութիւն-
ները կերելի թէ ուրիշ նպատակի
մ'ալ ծառայելու յաւկացած են,
այն է, աշխարհի ցուցնելու թէ
ֆրանսա Չարլին այցելութեանէն յե-
տոյ սրբա'ն ազգեցեցութեամբ կարող
եղած է գործել: Միայն թէ ի-
րենց ուշադրութեան թուրքիոյ կը
վերադառնա Պ. Հանթօթ ցարդ կըր-
ցաւ լոկ խոստումներ ստանալ, զորս
յաջողութիւն անտեսել այնքան
տղաշայտն ու անտրամաբանական
է, որքան ամեն մարդ գիտէ թէ
մինչեւ այսօր այդպիսի խոստում-
ներ հարկընէրով արուած են Եւ-
րոպայի, առանց երբեք, բնաւ եր-
բեք գործադրուելու:

Քաղաքական տարբեր ուղղու-
թեան պատկանող ֆրանսական
թերթերէ շատեր ալ խստիւ կը
քննադատեն Պ. Հանթօթի քաղա-
քականութիւնը, զոր Հայերուն հա-
մար ապարդիւն եւ Ֆրանսայի ա-
նարժան կը համարին. այս թեր-
թերէն մին գիտել կուտայ թէ
թուրքիոյ բարենորոգումներու հա-
մար անհրաժեշտ պէտք ունի դը-
րամի եւ քանի որ ֆրանսայի տը-
տաքին գործոց նախարարը վստահ
է թէ Սուլթանի խոստումներով
երկրին վիճակը պիտի բարւոքի,
պէտք է որ նա առանց եղեմուս-
կան հսկողութեան խնդիր յարու-
ցանելու, յորդորէ պանքանները օգ-
նութեան հասնիլ թուրքիոյ աղ-
քատութեան, մինչդեռ ինք քանի
մը ամիս առաջ մերժեց այդպիսի
առաջարկ մը, զոր Դուռը իրեն ըրած
էր Բուսիոյ բարձրագոյնութեան
վրայ յոյս դնելով:

**Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԿՐՕՆԱԿԱՆ
ԵՒ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ**

Կառավարութեան հրամանին համաձայն՝ ազգ. Ընդհ. ժողովը հուլիսի 31-ին Մայր եկեղեցւոյ մէջ գումարի նիստ մը կազմելով ընտրեց քաղաք. և կրօն. ժողովները։ Նիստին ներկայ եղեր են միայն 60 երեսփոխաններ և իրենք ունենալով՝ Տատեան Թարութիւն բաշա ու իր որդին Տիրան պէյ, որոնք դասին մէջ կեցեր են։ Ընդհ. ժողովին առանձնապէս ընտրուել է Ասլանեան Ստեփան բաշա, և ատենադպիր Տ. Թալուր Գուրգէն։ Կրօն. ժողովոյ անգամ ընտրուած են Գրիգորիս եպիսկ. Յովհաննէսեան, Մելքիսեդեկ եպիս. Մուրատեան, Մաղաքիա եպիս. Օրմանեան, Վահրամ եպիս. Մանուկեան և Գեորգ վարդ. Իւթիմեան, Գարեգին վարդապետ Թաթարեան, Յովսէփ վարդապետ Այվազեան, Եղիշէ վարդ. Դուրեան, Գարեթի վարդ. Ճէվահիրեան և հինգ քահանայներ։ Իսկ քաղաք. ժողովի անգամ ընտրուած են, իսկ ալլայ, Տիարք Գաբրիէլ Նորատունկեան, Թարութիւն Տատեան, Իլիաս Չայեան, Գրիգոր Գարակէօզեան, Սենեքերիմ Մանուկեան, Ստեփան Ալանեան, Տիրան Երեսփոխան ևն։

Նիստը տեւած է չորս ժամ, որոյ միջոցին ժողովը չորս անգամ Սուլթանին շնորհակալութիւն յայտնած և բարեմաղթութիւններ ըրած է անոր համար։

**Պ. ԱՆԱԹՕԼ ԼԸՐՈՒՄ-ՊՕԻԷՕ
ԵՒ
ՀԱՅԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ**

(Շարուն. նախորդ թիւէն եւ վերջ)

Անգլիական քաղաքականութիւնը կանխաւ վարկազուրկ ըրաւ անգլիական մարդասիրութիւնը։ Անիւրաւ կասկած, չափազանցեալ անվստահութիւն, որ կրնայ՝ երբեմն Պուլկարիոյ մէջ Ռուսերուն օգտանդակող կշտութեան սաները իրաւամբ զայրացնել և որ սակայն չը կրնար շատ զարմացնել Լօրտ Պիքոնսֆիլիոսի ժառանգորդները, այնքան ժամանակ քիւրտ առաջակներու և թուրք բաշաներու այդ կոյր պաշտպանները, որ տակաւին երէկ «Պուլկարական վայրագութիւնները» յամառաբար կուրանային հակառակ Ռուսերուն։ Ասիոյ քրիստոնեայնները եթէ ոչ անգլիական քաղաքականութեան, գէթ անոր հին ու նոր արարքներէ ծնած ու անոնցմով անած կասկածներու զոհ եղան։ Ինչ որ ալ ըլլան Հայոց անգործանշան պաշտպաններուն սխալներն ու անարամաբանական գործերն, Եւրոպա չկրնար թողուլ որ անպատիւ խողովորդի ամբողջ ժողովուրդ մը։ Քրիստոնեաներուն կանոնաւոր բնաջնջումը այնպիսի արարք մը չէ, որ կարենայ ընդունիլ ֆրանքո-ուսա գիււա-

նադիրութեան հովանաւորութիւնը։ Եթէ երկու տէրութեանց եսական շահերը միայն նկատողութեան առնենք, ոչ Ֆրանսայի և ոչ Ռուսիոյ համար լաւ է Անգլիոյ ձգել մարդասիրութեան մենաշնորհը, նոյն իսկ միայն արտաքին երևոյթով։ Արդէն Արեւելքի նաւահանգիստները և Ասիոյ առևտրական հրապարակները բրիտանական նաւատիրներուն և միսիօնարներուն չը նորհիւ կը միտին համագործակցութեան։ Բոլոր տէրութեանց մէջ միայն Անգլիա է, որ կը շահագրգռուի քրիստոնեաներով և կը համարձակի ձեռք առնել ճշնաշնորհներու գաղութացումը որ այսպիսի կարծիք մը հաստատութիւն գտնէ Անատոլիոսի ասիոնքներուն վրայ և Սուրիոյ խաներուն մէջ, չնշանակել Անգլիոյ դէմ գիւտարութիւն յարուցանել, այլ բոլորովին ընդհակառակը՝ նպաստել անգլիական քաղաքականութեան արարքներուն։ Մարդկութիւն, քաղաքակրթութիւն և արդարութիւն՝ Հայտ-Բարքի միթիկներուն մէջ ամբողջին ակնշնորհներուն գոռացնելու միայն յարմար, լոկ հնչուն բառեր չ'են։ Անխորհուրդ են այն դիւանագէտները, որ Ն. Շնորհապից վեհափառութեան վիզթօրիա թագուհիին նախարարներուն և հիւպատոսներուն կը ձգեն օգտուիլ այդ մարդկային բարեմասնութիւններէն։ Եւրոպայի չափազանց երկայնամտութիւնը վատթարացուց միայն Արեւելքի կացութիւնը և վտանգի ենթարկեց թուրք կայսրութեան գոյութիւնը։ Տէրութեանց անգործութիւնը փոխանակ խաղաղութիւնը ապահովելու, ամենէն վերջը պիտի եղծանէ զայն։ Ժամ է արդէն որ տէրութիւնները Դռնէն պահանջեն բարենորոգում և շարեաց դարմանը։ Որքան դժուարին ալ ըլլայ այս աշխատութիւնը, Կրետէի օրինակը կը ցուցնէ որ միացեալ Եւրոպայի կարողութենէն վեր չէ

**ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ՆՈՐ
ՏՈՒՐԻՔԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ**

Կ. Պոլսէն Սեմաֆօր տը Մարտիի վրկուած թղթակցութենէ մը կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները։

Դրամական պէտքը ստիպեց պալատը հասոյթի նոր աղբիւր մը հրնարել, ուստի որոշուեցաւ ներքին փոխառութիւն մը ընել հանգանակութեան ձեւին տակ. դեռպաններուն կողմէ դիտողութեան տեղի չտալու համար լաւագոյն համարուեցաւ հանգանակել միայն իսլամ ժողովուրդէն և այս վերջինն ալ շահելու նպատակաւ կառավարութիւնը ծանոյց թէ ստակը պիտի յատկանայ երկրին պաշտպանողական միջոցներ զօրացնելու և բոլոր իսլամները զինելու։ Դեռ պահները վրդովեցան իմանալով որ կառավարութիւնը կուզէ զինել բոլոր իսլամ ժողովուրդը, այս կար-

գաղութիւնը պատրաստութիւն մը համարեցին քրիստոնեաներուն նոր ջարդ մը տալու և խիստ ազգութեանը ուղղեցին Դրան ու Պալատին։ Իզուր Դուռը ջանաց հաստատել թէ հաւաքուելիք դրամը օրինաւոր պէտքերուն պիտի ծառայէր։ Դիւանաները պնդեցին և հարկ եղաւ ներքին փոխառութիւնը կամ բռնի հանգանակութիւնը հրամայող իրաւունք չ'ընել։

Դուռը կը խորհի նաեւ աւելցնել ոչխարի տասանորդը, որ 38-40 միլիօն ֆրք. հասոյթ մը կը բերէ և որոյ մեծ մասը գանձը չի մտնէր որովհետեւ յատկացած է Ռուսիոյ վճարելի պատերազմական տուգանքին և ուրիշ պարտքերու։ Կը հաշուեն որ տասանորդին բարձրացումը կառավարութեան պիտի բերէ 20 ֆրք. չափ եկամուտ մը։ Միայն թէ կը վախցուի որ այսպիսի նոր տուրք մը մեծապէս պիտի նշուակեցնէ երկրին ոչխարաբուծութիւնը։

Վերջապէս այս ծանր հարկերուն վերաբերեալ իրատէն դեռ չհրատարակուեցաւ, որովհետեւ մէկ քանի նախարարներ անքաղաքագիտական կը համարին այս անօրինութիւնները և կը ջանան Սուլթանը համոզել որ ետ կ'ենայ անոնցմէ։ Անոնք կառավարիկն պիտու ճէի բացը փակել խնայողութիւններով, բայց քանի որ բոլոր նախարարները արդէն չեն վճարի իրենց պաշտօնէից ամսականները, խնայողութիւն կարելի է միայն Պալատի ծախքերուն մէջ, որոց զաչել սակայն օսմ. բոլոր պետական մարդիկներու կարողութենէն վեր է։

**ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՒ
ԵՐԻՏՐԱՍՍԱՐԴ ԹՈՒՐԻՔԵՐԸ**

Այն անմիտ վարչութիւնը որ 20 տարիէ ի վեր կը տիրէ մեր դժբաղդ երկրին վրայ, այնքան լաւ տնօրինեց մեր գործերը, որ հիմա եւրոպական հսկողութիւնը կը թուի միակ հարկաւոր, միակ փափաքելի լուծումը։ Եւ սակայն մենք չենք ուզեր հսկողութիւնը որ մեզ գերի պիտի ընէ. կը մերժենք զայն մեր հոգւոյ բոլոր կորովով։

Ինչ բանի պիտի ծառայէ սահմանադրութիւնը, եթէ մենք չունենանք գործելու ազատութիւն, ինչ բանի պիտի ծառայէ խորհրդարանը, եթէ ազգին երեսփոխանները չպիտի կրնան շարժիլ առանց մեծ տէրութեանց գնապաններուն խորհուրդ հարցնելու։ Այսպիսի դրութիւն մը անուն մ'ունի որ գէշ կը հնչէ մեր ակնշնորհուն, այդ անունն է Ռոյալաւառոյնքիւն։

Արդէն այս է Եւրոպայի ուզածը, թուրքիա անձնատուր ըլլալու ըստիպելու համար է որ Եւրոպա քաջալիքեց թուրք վարչութեան անմտութիւնները, և թողուց որ արեւան հեղեղներ հոսին. գործուած

ոճիրներուն պատասխանատուութիւնը մասամբ Եւրոպայի վրայ կը ծանրանայ. իսկ այժմ որ չարիքը կատարեալ է և երկիրը աւերակ դարձած, նա կ'ըսէ մէջ. «Դուք անկարող էք ինքզինքնիդ կառավարելու։ Հին թուրքերը միլեռանդ են, իսկ նոր թուրքերը տակաւին չտուին իրենց ձեռնհասութեան փորձերը։ մենք երկիրը պիտի օժտենք աղատ օրէնքներով ու կարգերով, որոց վրայ մենք պիտի ունենանք սակայն բարձրագոյն իշխանութիւնը։ Խորհրդարան մը պիտի կազմուի, որուն տէր և հրամայող պիտի ըլլայ եւրոպական յանձնաժողով մը, հսկող մասնախումբ մը»։ Մենք այդպիսի խորհրդարան մը չենք ուղեր. մենք կուզենք որ մեր երկիրը պահէ իր անկախութիւնը, իր կատարեալ անկախութիւնը և օսմանեան ժողովուրդը, որ իր սեփական ճակատագիրը վարելու պիտի կոչուի, չղթայակալ չըլլայ։ Մեզ կառավարող այժմեան բռնութիւնէն պիտի ազատինք, աւելի սոսկալի բռնութեան մը ներքեւ մոնէրու համար լուսագոյն է որ այսպէս մնանք, և այսպէս կորսուինք, եթէ պէտք է որ կորսուինք, քան թէ ենթարկուինք այսպիսի լուծի մը, որ մեզ անպատիւ պիտի ընէ առանց ազատելու։ Դրայրայեղութիւն մը չէ մեր ըսածը, որովհետեւ ինքիքը ոչ միայն արժանապատուութեան, այլև մահու և կեանքի խնդիր մ'է. այն կառավարութիւնը, որ կը հրաժարի իր անկախութենէն, կորսուած կառավարութիւն մ'է. ասա այս պատճառով կայսրութեան վարչութեան վրայ եւրոպական հսկողութիւն մը հաստատուելու խնդրոյն խօսքն իսկ լսել չենք ուղեր. կուզեն մեզ զրկել մեր իրաւունքներէն և մեզ ներքինի դարձնել. ո՛հ, ոչ, հազար անգամ, ոչ։

Կընդունինք որ Եւրոպա այս անմիտ գեպքերէն յետոյ իրաւունք ունի մեզմէ երաշխաւորութիւն պահանջելու. այս մասին կրնանք համաձայնիլ. լուսագոյն երաշխաւորութիւնը զոր կրնանք տալ Եւրոպայի մեր հաստատուն կամքն է անմիջապէս գործադրելու ընդհանուր բարենորոգում, անյապաղ ձեռնարկելու արմատական փոփոխութեան մը կառավարութեան մէջ և ժողովուրդը կոչելու որ իր ձայն տայ, որպէսզի ազգին ներկայացուցիչները մեծ մասնակցութիւն մը ունենան երկրին կառավարութեան մէջ՝ ամեն տարի կանոնաւոր պիտու ընէ կազմելով։ Եւրոպա ինչ լաւագոյն երաշխաւորութիւն մը կրնայ պահանջել մեզմէ

Մէլլիք

**ԱՆՀԻՄՆ ԱՄԵՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԹԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇՍՅԻ ԿԷՄ**

Յայտնի է թէ եւրոպական թիւթերու թղթակիցներ երբեմն որքան սխալ գաղափարներ կը կազմեն թուրքիոյ գործերուն մասին և կը

տարածեն զանոնք Եւրոպայի մէջ մոմանչի միջոցաւ։ Ասոր նորագոյն օրինակը կուտայ մեզ Պէրլինկեր թակեպարտի Կ. Պոլսոյ թղթակիցը որ ճատեան փարութիւն փաշան կ'ամբաստանէ իր պետ բոլոր հայ-կական շարժումներուն, իբր մեծ խարդաւանող, որոյ փառաբերական ձգտումներուն պատճառով ընդհա-նուր դժգոհութիւն և անհանգրս-տութիւն կը յարատեւեն երկրին մէջ՝ ի նպաստ այն տէրութեան, որոյ վրայ կը ծանրանայ վերջին տարիներ հայ ազգին և թուրք կայսրութեան գլխին թափած ա-ղէտներուն պատասխանատուութիւնը։

Եւ այս ամբաստանութիւնը Կ. Պոլսէն մասնաւոր հեռագրով մը հաղորդուած է այնքան կարեւոր թերթի մը։ . . .

ՆԱԶԸՄ ԲԱՇԱ

Կ. Պոլսոյ ստիկանութեան նախ-կին պետը պաշտօնանկ ըլլալէ յա-ռաջ Սուլթանէն նուէր ստացիր է ապարան մը Նշան թաշի մէջ և 50 օսմ. ոսկի։ Եպարգոսը կը ջանար որ Նազըմ բաշա հեռաւոր նահանգ մը զրկուի իր վալի. սակայն Սուլ-թանը մերժեց Եպարգոսին այդ առաջարկը և հրամայեց որ Նազըմ բաշա միշտ ստանայ իր ամբողջ թոշակը, որ նոյն իսկ պաշտօնան-կութեան օրը բարձրացած էր ամ-սական 250 ոսկիի։

ԹՐԲԱԿԱՆ ԵԼՆԻՄՈՒՑԻՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Դիւանագիտական շրջանակներէ կիմանանք թէ այն լուրերը, որոց համեմատ թուրքիոյ Ելեմուտը կարգադրելու համար արգէն դի-ւանագիտական բանակցութիւններ տեղի կունենան, կանխահա են։ Ինչպէս քիչ ժամանակ առաջ ծա-նուցած ենք, այսպիսի ծրագիր մը իրօք խնդրոյ առարկայ կըլտէ, բայց խնդրոյն նախնական քննու-թիւնը մինչեւ այսօր տակաւին բուն բանակցութեան կերպարանք առած չէ գահիճներուն միջեւ։ սակայն ստոյգ կերեւի որ ոչ մի մեծ տէրութիւն կը հակառակի այս ծրագրին։

Պէրլինկեր թակեպարտ

Պէրլինի սակարանին մէջ թրքա-կան արժեթղթերուն բարձրացում պատճառած է այն լուրը թէ Ռու-սիա հաւանութիւն տուած է թուրք-քիոյ ելեմուտը բարեկարգելու ծրագրին, որոյ համեմատ թուրքիոյ պարտքերուն վճարման յատկացած բոլոր տուրքերը, մաքսի և մնա-նորհներու հասոյթները ուղղակի պիտի գանձուին իւրեք. պարտուց վարչութեան միջոցաւ, որ ընդար-ձակագոյն իրաւասութիւններ ստա-նալով, իբր մեծ տէրութեանց մէկ պատուիրակութիւնը պիտի գործէ այսուհետեւ։

Կըսուի թէ այս պայմաններով Եւրոպական պանքաները մեծ փո-խառուութիւն մը պիտի ընեն թուրք կառավարութեան։

ԼՐԳՕԳ ԲԱՇԱ

ԵՒ

ԹՈՒՐԿԻԱՅ ԳՈՐԾԵՐԸ

Երկար տարիներէ ի վեր թրքա-կան ծառայութեան մէջ զանազան այս փրանսացի բաշան թուրքիոյ ներկայ վիճակին վրայ հետեւեալ կարծիքները յայտնեց է եւրոպա-կան թերթի մը թղթակցին։

— Հայկական շարժումները այլ-եւս մտահոգութիւն չեն պատճա-ռեր. Կ. Պոլսոյ մէջ նոր յեղափո-խութիւն մը, որքան ալ լաւ կազ-մակերպուած ըլլայ, բոլորովին ա-պարդին և պարզապէս անմիտ ձեռնարկ մը պիտի ըլլար, որովհե-տեւ շնորհիւ կառավարական հըս-կողութեան և զինուորներուն բազ-մութեան՝ ո և է ապստամբութիւն պիտի ճնշուի անշուշտ քանի մը ժամի մէջ։

Երկրին համար վտանգը ուրիշ կողմէ կը սպառնայ. վտանգի ազ-բիւրը այն ազգեցութիւնն է, զոր իզգէթ պէյ յաջողած է ձեռք բե-րել. այս մարդը երկրին օգտակար ըլլալու կարող և լաւ տարբեր իրմէ հեռի կը վանէ։

«Ձեզ ծանօթ է, շարունակեք է բաշան, այն գէպը, որ տեղի ու-նեցաւ իզգէթի, մարաշախտ ֆամպ-հէօֆէքի ու իմ միջեւ. 1870 ին Գերմանացիներուն դէմ պատերազ-մեցայ, պակայն վաշրկեան մը իսկ չվարանցայ գերմանացի զօրապե-տին հետեւելու, երբ զինուորի պարտականութիւնս պահանջեց հա-կառակիլ յաւանքս իզգէթի ժը-պըհութեանց։ Նա գէշ նկարա-գրի տէր և անարժան է այն պաշ-տօններուն, որ իրեն յանձնուած են կայսերական մասնաւոր շնորհնե-րով. նա խարդաւանող և անգոյն մարդ մ'է։ Միայն անձնական շար-ժաւիթներէ դրդեալ չեմ խօսիր. 24 տարի է որ այստեղ կ'ապրեմ. կը ճանչնամ ու կը սիրեմ երկիրն ու ժողովուրդը. սիրտս կը ցաւի տեսնելով որ երկիրը կ'աւերի այս մարդուն պատճառով, որ արգէնք մ'է ամեն ճշմարիտ բարենորոգում-ներու»։

ՀԱՅ ԴԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ալլընի լրագրի մէջ կը կար-գանք թէ Աթէնք և Բիրէ ապաս-տանող Հայերու թիւը մօտ 1200 է որոց միւ մասը աշխատաւոր գա-սակարգէն է։ Պատերազմական նա-խարարութիւնը 50 ի չափ վրան-ներ տուած է, ուր գաղթականները կը պատապաբուին առ այժմ. Ի-րենցմէ շատերը դեռ չեն յաջողեր աշխատութիւն մը գտնելու։

Մեք — Դարաքիւսից — թիւրքի-այից եկող գաղթականութեան հո-սանքը այստեղ էլ հասած է։ Հոկտ.

17 ին եկան մեր մօտ 40 — 50 հայ գաղթականներ, որոց պէտք է խը-նամի տիղիս հասարակութիւնը մի առժամանակ վեհափառ Հայրա-պետի կարգադրութեամբ։ Եկող-ները համարեա մերկ են և ամեն-քնն էլ ծեր կամ մանուկ հասակին պատկանող. աշխատանքի ընդու-նակ առողջ երիտասարդներ չկան նրանց մէջ և վերջին աստիճանի ամօթխածութեամբ են դիմում ու-րիշներ օգնութեանը։ Սրանց բո-լորին էլ տեղաւորեցին մեր ուսում-նարանի շինութեան մէջ և հասա-րակութիւնն է շատ սիրով հոգ է տանում նրանց վրայ։

Նոր — Դար

ՍՐԾՐՈՒՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂԶԿԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

(Կընդունուին ևս եւս միւլեւ 11 տա-րեկան մանչ տղայք)։

Վարժարանը, բացուած է հոկտ. 22 էն իվեր։ Դասերը արգէն սկը-սած, կը շարունակուին կանոնա-ւորապէս։

Ուստի անոնք որ կը փափաքին իրենց զաւակները աշակերտ տալ կը հրաւիրուին փութալ և զրկել տղաքը օր առաջ։

Կէս օրէն ետքը ամէն օր ձեռ-արուեստի զբաղմունք կայ. կարի, ասեղնագործութեան և ձեւագի-տութեան համար պաշտօնի կոչ-ուած են հմուտ վարպետահիներ։ Անոնք որ կողքին հետեւիլ միայն կարի, ասեղնագործութեան և ձե-ւագիտութեան, կրնան վարժարան յաճախել միմիայն առանց համար որոշուած ժամերուն։

Պայմաններու մասին դիմել վար-ժարանը, Սվէքա Մարիսա փո-ղոց, քիւ 195 (Պալք բազար, Յունաց աղջկանց դպրոցին մօտ)։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Յրանա մէպուսան մէճլիսինտէ իւք տէֆա օլարագ կէչէն հաֆթա էրմէնի մէսէլէսի հազգընտա սիւ-վալլար վուգու պուլուպ, պապը մէ-պուլար Յրանսունըն շան ու թէէ-սիրի Ծարգտա էհէմիլէթտէն տիւլմիւլ օլտըլընա պէյանը թէէ-սիւֆէ էրմէնիլէրին հուգուգընըն վիզայէ օլընմաընը հիւքիւմէթ-տէն թալէպ իթտիլէր իսէ տէ, խա-րիճիյէ նալըրը Մ. Հանօթօ՝ Փրան-սանըն միւսթագիլ բօլիթիգա թուլթ մայա իգթիտարազ օլտըլընը վէ մէսալի խարիճիյէ հազգընտա տիգլինինի տիկէր պիր հիւքիւմէ-թին էլինէ թէսիւմ իթմիլ պուլըն-ալըրըն էօրթմէք իչիւն նուլթըն-տա պիր թագըմ գաշամագ Խոլլարը արատըզտան սօնրա, էրմէնի մէ-սէլէսի իչիւն տէվլէթլէրին իթթի-ֆագընըն սէմէրէսի օլարագ շու-իւլնօգթատան իպարէթ օլան գա-րարը մէճլիսէ թէֆհիւմ իթտի. 1. Սըտգէն վէ իթթիֆագը քիւմիլէ իլէ իլլէմէք, 2. Հիւ պիր տէվլէթլին միւսթագիլէն ամէլիլիթտա պու-

լունմաընա միւսաատէ իթմէմէք, 3. Օսմանլը իմէրաթօլըլընըն իք-մալիյէթինի վէ ահտնմէլէրին ահ-քեւմընը մուհաֆապ իթմէք։ Իշ-պու իւլնօգթայը պէյան իթտիք-տէն սօնրա պիր թագըմ՝ Սուլթա-նա շունու սէօլլէյէճէկիլ պունու պիլտիլէճէկիլ տէյիւ 20 սէնէտէն պէրու մօտաւը կէչմիլ օլան վէ սէք-սէն տէֆա Սուլթանըն պիր գուլա-ղընտան կերուպ տիկէրինտէն չը-գան թէքլիֆ ու թէնպիլէրի սը-րալտը, վէ նիհայէթ Մ. Հանօ-թօնըն իգաշաթը մէպուլարըն էք-սէրիսինտէն թահսին օլընտը։

Յրանա խարիճիյէ նալըրընըն ըհսմէն վէ ալէնէն շու պէյանաթը վէ կէչէն հաֆթա պիր զիյաֆէթ-տէ Լօրա Սօլպէրինին իրատ իթ-տիկի նուլթգտա՝ ինկիլթէրանըն էրմէնիլէրի մուհաֆապ իթմէկէ իգթիտարազ պուլընտըլընը իթի-բաֆ իթմէսի Եըլալը սէրալընտա բէք պէօլիւք մէսրուրիլէթէ պատի օլտու, զիրա օլգառար գըրկըն վէ մէպալիմտէն սօնրա տէվլէթլէր պէյ-նինտէ իճրա օլընան միւլաքէրա-թըն նէթիճէսի (Եըլալը իտարէ-սինէ միւքեաֆաթ օլմագ իւլըն) օսմանլը հիւքիւմէթինին իսթիգ-լալիլէթ ու թէմամիլէթինի մու-հաֆապ իթմէք գալարընա միւն-ճէր օլտըլընը Սթանպօլ մէհաֆի-լինտէ իշիտիլիլինտէ. արթըգ թիւրք հիւքիւմէթի իսթիգալընը թէէմինաթ թահթընտա կէօրմէք խիւհաաը իլէ, զիրի բէնչէսինտէ պուլընան չիքիւրընը զայրը պի-քէս կէօրիւպ, գանլը խանչէրինի նէնի պաշտան պիլէմէյէ ճէսարէթ քէսպ իթտի. վէ պիր թարաֆտան էվէրէկ գասապաընտան (Գայսէրի սանճաղը) Էնի գուրպանլարըն ֆիզան ու ֆիզահը արշըր ալայէ սէվգ օլընալը վէ եիւլլէրճէ էր-մէնի խանչէրտէն չըգան տիւմա-նըն ասիւմանը գալարտըլը էսնա-տէ՝ տէվլէթի Էպիտ միշտուէթին հիւքիւմտաը զայրը մէսուլը՝ ի-թալիա էլլիսի Մ. Բանդալը հու-գուրընա գապուլ իթտիլինտէ՝ քէ-մալը իսթիհապ իլէ «մէմալիթի շահանէմտէ իսլահաթ իճրա օլըն-մըշ տըր» տէյուպ պիթիլտի։ Էլ չիի միւլալիլէյ հէրնէգատար Սուլ-թանըն պու իֆատէսի խիւհա-հազըգաթ օլտըլընը պէյան իթտի իսէտէ՝ պէյանաթընըն հուգուրը շահանէտէ էհէմիլէթսիլ օլտըլընը ֆարգ իտէրէք, Եըլալըտան մու-ֆարէգաթլէ վաբօրա բագիպէն Բօ-մայա միւլթէվէճիհէն հարէքէթ իթտի։

Իշլթէ իքի այ զարֆընտա ջա-ընըն Խօլըլըլընըն վէ Էվրոգա գա-պինչէրինտէ Ծարգ մէսէլէսի հազգընտա վուգու պուլան մուխա-պէրաթ վէ միւլաքքէրաթըն՝ օս-մանլը հիւքիւմէթինին իսթիգլա-լիլէթ ու թէմամիլէթինի մուհա-ֆապ իթմէք նէթիճէսինէ միւն-ճէր օլմասը վէ պէրի թարաֆտան Սուլթանըն հիւ պիր իսլահաթ իճ-րա իթմէկէ նիլլէթի օլմատըլը վէ

Կիրիտէ վէ Զէյթունոս վերելէն
ի թիւ 1000-ը մէկ լի ի ճրոյս
գոյմայաճալը աշխարհ օրմը շար
Նիհալէթ Էփրոսոս միւսալէհէի
մուհաֆալա իթմէք էֆքեալը իլէ
շու եօլաթ թէտասալը իսլամիյէյի
թէշվիդ ու թէհէսալը իթտիկի
հալտէ, էրմէնի, Կիրիտի, Սիւ-
րիսլը վէ Սաքէտոնեալը Փէտա-
իլէրին աիզը ինթիգամ Նիտաս
իլէ էլ էլէ վերիսլ պիր իսեանը
ուսումիյէ սիլիւք իտէհէքլէրինէ
տաիր տէլիլէր ալէնէն կէօրին
մէքաէ տիր. զիրա էրմէնի Փէտա-
իլէրին ոսն թէհատիտամիլ պէյան
նամէսի մէյաանասա օլալը կիպի,
Կիրիտին իսնան գոմիթէսինին
Էնէիտէն թէհէմիւ օլմասը վէ
Սաքէտոնեա Պուկլար գոմիթէլէ-
րի մուրախապարնին պու բաղար
կիւնիւ Սօֆիտասա մէհլիսի ուսում
իճթիմա իթմիշ օլմասը էն ոսն
հալտաիպէրտէն տիր. Ղայրը Շարգ
մէսէլէսինի էօրթմէկէ չալըշան էվ-
րօբա հիւքիւմէթլէրին Շարգըն
պիր հարիգի ուսումիտէն ալէֆ-
լէնմէսի իլէ մէնաֆիլէրինին զա-
րաբաիտէ օլաճալընը կէօրէհէք-
լէրինի պիզէ տղա բէք մագրուն
տիր :

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՄ

Ապօնէլէրիմիդին նիւր զլամը
շիմտիյէ դանաւր քէնտի պօճլարը-
նը էօտէմէմիշ վէ հախօտ պիւ մըգ-
տարընը էօտէմիշ օլորգլարընտան,
նոյեմբըր 20 է գաւաւր կէօնտէրմէ-
լէրինի ըրճա խտէրիզ վէ օլ կիւնէ
գաւաւր էօտէնմէմիշ կազէթա պէ-
տէլինին թահալի իշին Բօստա վէ
հախօտ Պանգա վախիթասընա միւ-
րաճաւթ իթմէմիզ իզթիլա իտէ-
ճէկինտէն, պէօյէ պիւ մէսարիֆէ
պիլի տիւշար իթմէմէլէրի մէրճու-
տրը :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՄՓՈՒՄԱՆԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎԸՆ ԹԷՃԷՄՄԻՒՄԻ

Հիւքիւմէթին էմրի իւզրէ 60
մէսուտտան իպարէթ օլարադ Ալզ-
երեսփոխանական ժողով թէճէմիւ
օլընիւզ վէ կրճողական վէ Գալա-
քական ժողովարը ինթիխապ իթ-
մի յ տիր :

Ինթիլսապ օլժնան աղալարըն է-
սամիսի ի.քինճի սահիֆէտէ մու-
հարէր տիր :

Մեղքերու երեսփ. ժողով տիկէր
պիր իճթիմառնոտ Բաթրիգ ին-
թիխապը իլէ մէշլուլ օլսաճադ ի-
միշ իսէտէ, զանունէն միլլէթին
Բաթրիգի պուլլընան Ամեն. իլմիր-
լեան հազրէթլէրի հիւքիւմէթին իճ-
պարը իլէ իսթիֆա իթմիշ օլուպ,
հէր հալտէ՝ Սահմանադրութիւն
ահքեամընճա, իսթիֆանսամէսի մէճ-
լիսին թէադիգինէ իհալէ օլընա-
ճաղը պէտիհի պուլլընադընտոն,
երեսփոխան էֆէնտիլէրին պուճօգ-
թաի զանունիյէի նալարը տըգգա-
թա ալմալարը իգթիլպա իտէճէք
տիր, իկէր պուճօգթալա թէա

Դէժժ օլլընմանդսըլլըն նէնխանն լալի-
լիկ ինժիլտապը ճիհէթինէ կիտի-
տիլիլ իտէ, վէրիմ նէթիճէլէքէ սէ-
պէպիլիէթ վէրիլմիշ օլտաուսըլլ

Ե Է Ն Ի Գ Ը Ր Կ Ը Ն

Հոկտեմբ. 18-ին Գ. Կոյսեյրի սանճաղը տախիլիկոտե է վերելի գասապուսըն աա հենի պիր գըրլըն վազուս հելվիշ օլաըզը վե պու գըրլընտա 100 տէն զիյաստէ էրմէնիլէր թէլէֆ օլաըզընտան մաստտէ, էրմէնի մա հէլլէսի տէ հանմըշ տըր. մեզըլըր գըրլընը թէրթիպ իտէն հիւքիւ մէթ օլուպ, գայմապամ մահէլին զապլթիլէլէրինիտէ քէնտիսի իլէ պէրապէր տալարա գըրլըն պուշ լանմաղտան էվլէլէ վէլերէկտէն կիթ միշ վէ թէրթիպլէրի իւզըն գըրլընտուն սօնրա շափտէթ իթմիշ տիր քէզա լնգարէ վալիսի կէօեա պէ լոսի մուհաֆուդա մահալի մէզըլըրէ շիթապան օլմըշ տըր :

ՍՕՊՐԱՆԻՒ ԻՆԹԻԼԱՊԸ

Շէհրի հալըն 17 սինտէ Գուլիտ-
բիանըն հէր պիր գաղալարլնտա
Սոպարանիէ մէճլիսի իշխան մէպուռ-
լար ինթիխտայ օլունսճագ տըր :

Ներշնչում մուճիկայինճէ ինթիխում :
պաթտա ըէյ վէրմէկէ սէլահիյէթի
օշան միլլէթտաշարըմըզ պուհագ-
լարընը իսթիմալ իթմէքտէն կէրի
տուրմամալը տըրլար . պու սէֆա-
լըզ Սօպրանիէ պիր իքի էրմէնի
մէպուս հօլլայամայըզ իսէք տէ ,
պարի մէզհէպ ու գալմիյէթիսիյէ
վէ հուգուգը միլլիյէմիղնի մուհա-
ֆազասընա ֆարտէլի օլտալիյէճէք
զէվաթը ինթիխումալ իթմէք զալլէ-
թինտէ պուլընմալյըզ :

ՍՈՒԼԹԱՆ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

U L B P P

իթալիոս հիւքիւմէթի Սլոթանպօր
սէֆիրի Մ․ Բանգալը Բօմպայ չա-
ղըմը՝ յաւրդընաւան, սէֆիրի միւ-
շարիւէյհ Սլոթանպօրսան միւֆարէ-
քէթ ինտէն էվվէլ Սոսլլոթանըն հոս-
վուրընա դապուսլ օլընաւադ, թիւր-
քիանըն աշվալը հիւսնի հալէ կէ-
թիւրէպիւմէք էշին իպահաթըն իծ-
րասը էլլէմ՝ օլաղըընը շէտիտէն իա-
տաս իթմիշ տիր։ Սոսլլոթան իսէ-
ճէվապէն « մէմալիքի շահանէմոնէ
իպահաթ իծրա օլընմըլ տըր » տէ-
տիկինտէ, էլլի՝ « սէֆարէթհանէ-
միլլէ տիտ մէնպալարտան ալմըլ
օլաղըմ մալլիւմաթլար պու կիւնէ
գատար իպահաթ իծրա օլընմա-
աղըընը թէէտիւֆէն պիլտիւմէք-
տէ տիլլէր․ եալընըզ իպահաթը
իլան իթմէք քիֆայէթ իթմէզ
անը իծրա իթմէք լաղըմ » տէմիշ
տիր։

կապէթամբլըն թապ օլունածաղը
սառթա տէկին պո կիւնքի Պալ.
գրանիք թէլէկրաֆը եէթիշմէմիշ
սիր :

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ

U 3 3 6 1, 0 6 2 0 4, 6 6

Վեհապառաւ Կաթողիկոս ճանիւ
պրինաէն Կէսնաւրիլէն Այցելու հա-
վիւ Գերապատիւ Արքան վարդա-
պետ Վեհօնի տիւն վարնայա եէ-
թիշաի . մէմուրիյէթինէ տալիւ հա-
միլ օլաւըլ կօնգալը պու բազար
կինիւ քիլիսէտէ օգուսնաճափ տըրլ :

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԵՅԵ

Սապրէզ Կերեալ վախտի վէ Սաւ-
թաննն սէր թէքճիմանը Գարաթէ-
նաորի բաշաննն խաբիճիյէ նազը-
ըը թալին օլընաճաղընա վէ տիկէր
պիր խըրիսթիյան մէճմուրընտէ
տախիլիյէ նէզարէթինն կէչճէճկինն
տաիր շայէալար կէզմէքտէ օլաը-
ղընը Աթանն Ասվաա պիլտիրմիշ
տիր : Տախիլիյէ նէզարէթինն պիր
խըրիսթիյան թալինն իկէ Սաւ-
թանն իսլահաթը իճրա իթմէք ճէֆ-
քնորընտա օլաըղընը կէսթէքմէք
խսթէյօր իմի :

Լօնտրատաքի օսմանը էլշխս
Լօրտ Սօլլսլէրէէ պիւ մէքթիւպ
հաղարապ, էրմէնի գօմիթէսլնաէն
Յ շախսըն Սթանալօտան Պէրմին
կամէ կիտիւպ, չՕՕՕՕ թիւֆէնկ
իշթիրա իտէճէքէրինի պէյանլէ
պու իշթիրանըն էօնիւ ալընմասը
նը բիճա իթմիշ օլաղղընը իրալիս
կապէթասը հապմըշ տըր :

Գորեսրբօստանսն քօլիթիգին Լս-
լծանպօլտանն ալուրղը մալիւմաթա-
նաղարէն՝ թիւրքիս մէսէլիսինին
հալլը իչիւն էշէտտի լիւզում կէօ-
րիւլմէտիկի հալտէ, գօնֆէրանս
լծէշքիլ իթմէք էֆքեհարը Բուսիա-
հիքիւմէթիւնտէն դապուլ օլընմա-
յաճագ տըր. զիւրա պէօյլէ պիւր
գօնֆէրանս՝ իւրրոքա մուսալէհէսի-
նին մուհաֆազասընա վէ թիւրքի-
անըն պէզասընա միւզիւր կէօրիւն.
մէքտէ տիւր: Տէվլէթլէրին լծէր-
լծիպ իթմիշ օլուրղը ճէտովէլ մու-
ճիպ, թիւրքիտտա իսլահաթը իճ-
րա իթտիւրմէք իչիւն Սուլթանը
իճպար իթմէք խուսուսընտա, էվ-
վէլքի կիպի էլշիլէրի վաղիֆէտար
լծմէք բուս մէհաֆիլինտէ միւ-
րաճճահ կէօրիւնմէքտէ տիւր:

Բժամանքն նիմ՝ րէսմի ճէրիտէսի
« Լ'իթալի » նամ կազէթա Սօլը
պէրինին սօն նութղընտան տօլա
յը եազմըլ օլսըղը պիր պէնտտէ
տէմիշ տիր : — Թիւրքիա մէսէյէսի
հազգընտա ախիրէն տէվլէթլէր
պէնինտէ հոստուլա կէլէն իթթի
Ֆազա շու շարթլէ հէմէֆքեար օ
լապլիլիրիղ . էկէր Սուլթան իսլա
հաթըն իճրասընը գապուլ իթմէզ
վէ եախտա գապուլ իտիւպտէ իճ
րաաթտա պուլսնմազ վէ ալտառըր
իսէ , թիւրք հիւքիւմէթինին մէ
զալիմինէ շէրիք օլմամազ իչիւն
ալթը պէօ,իւք տէվլէթլէր պիլ իթ
թիֆազ թիւրքիայը սիլքի մէտէ
նիլէթտէն իսրաճ իթմիյ օլմազ

Իւրբէ, անտան գաթի միւրադաթէ
էջիւերի կերի չաղրութիւնը սրբաւոր:

Պոռնատան 3 ալ մուկատուէմ ին-
թիխապ օլընան վարնա թաղա-
կան խորհուրդը ալալարը իսթի-
ֆա իթմիշ օլտըզլարընտան, եէնի
ինթիխապ իմրա օլընարադ, աթի-
աէքի զէվաթ էքսէրիյէթի ալա
գալանմըշլար սըրը :

Խաչիկ	էֆ. Տամատեան
Կարապետ	„ Բաբաղեան
Մատաթիա	„ Աւարիտեան
Մուրադ	„ Հ. Սարգիսեան
Յովհաննէս	„ Տէրունեան
Պօղոս	„ Բաբաղեան
Սարգիս	„ Քիւրտեան

ԶԱՄԻՐԷ ԲԻԱՑԱՍԸ

Վառնա 6 Նոյեմբեր

Պոռթուգ
Վահոն, 57-59, 50 լիպր. հէ.թթ. 10, 50-44 ֆրանք
Սլաւայ, 57-64 լիպր. , հէ.թթ. 10, 50-44, 20 ֆրանք

Արքայ
44-46 լիպրոս, հէքթօլիթ. 5, 80-6
Ֆաստիկա
100 օդ. 22-28 ֆր. (մուկա կէօրէ,

Մըսըր պոշտայը
Հէքթօլիթը 5, 60-6 ֆրանք:
Դարօլէն 20,40 ֆռ. հիսապը իկ
Կիւնտէ 10-15 վախօն վէ 20-30
արապո պոշտայ, 3-5 արապա
արաք վէ 5-10 արապո մըսըր
պոշտայը ինմէքտէ տիր: Ֆաստու-
եա ինմէյօր:

ՄԱԿԱԶԷՆ "ԼԱ ԲՕԲԵԹ"

ՀԱՅ ՄՕՏԻՍԹՆԵՐՈՒ ԸՆԿ.

Պոլսեցի 3 վարպետ ՄօտիլԹ՝
 ներ՝ երկու ամիսներէ իվեր հաս-
 տատած են աշխատանոց մը՝ Բը-
 րեաւալսքաւ փողոց, Չուպուգճնուր
 փամառատուն գէմ՝ առ գէմ՝ Գրասս-
 ւօֆի կալուածներէն Սիյոն մէջ) :

Ամեն տեսակ ղեկաւորներ ժէ-
մէթրիի հաշուով երեք վարպետու-
հիներու խորհրդակցութեամբ կը
ձեռտին և կը պատրաստուին: Այս
առաւելութեամբ գործի սկսելէ ի-
վեր, իրենց դիմած խոտապահան-
յաճախորդներն իսկ գոհացուցած
անոնց գովեստին արժանացած են:

Ներկայիւս Ընկերութիւնը կը
հրաւիրէ մինչեւ ցարկ իրոն չի գի-
մող Տիկիններն այցելել իւր աշխա-
տանցը, տկանատես ըլլալու հա-
մար գործերու նրբութեան և ճա-
յակատրութեանը :

Ամեն անոնք որ ժեմէթրիի դը-
րութեամբ կը փափաքին ձեւագի-
տութիւն ստլրիլ չափաւոր գնեցողի
կրնան միայն կիւրակէ օրերն զաւ-
առնել նոյն աշխատանոցին մէջ :

ՌՌԻՍ ՇՈԳԵՆԱԿԱՅԻՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԳԻԾԸ

Այն շրջանները, որ ցարդ ժոտեսայէ կը մեկնէին երեկոյեան ժաւը 4 ին, Նոյեմ: 7 ին սկսեալ պիտի մեկնին առաւօտեան ժաւը 10 ին և Վառնա պիտի հասնին առաւօտուն: Վարնայէն մեկնումը հրատարակուած ժամանակացոյցին համեմատ: